05/10/2021

O cruce bizantină unicat în Dobrogea este exponatul lunii la Muzeul Dunării de Jos din Călărași

Exponatul Lunii Octombrie la Muzeul Dunării de Jos din Călărași este o cruce bizantină de la finele secolului al X-lea. Descoperită la Păcuiul lui Soare, are elemente de unicitate, dar și de similarite cu piese găsite în nordul Dobrogei. Aceasta indică unitatea culturală a regiunii și relațiile ei cu Bizanțul, în ciuda presiunii popoarelor migratoare, spun istoricii.

Dincolo de asemănările de stil cu piesele nord-dobrogene, crucea este unicat din punct de vedere iconografic și al dimensiunilor. Are șapte centimetri lungime, șase lățime și un centimetru grosime. Realizată din bronz, prin tehnica turnării în tipar și gravare, are două elemente de închidere în partea superioară, cea inferioară fiind ruptă.

Pe cruce este redată în relief, figura Mântuitorului Iisus Hristos, încadrată, la extremitățile brațului orizontal, de Maica Domnului și Sf. Ioan Evanghelistul. Maniera singulară de realizare poate indica faptul că obiectul a fost produs într-un atelier local.

Este probabil să fi fost crucea unui ierarh și să fi avut rolul de relicvariu (includea moaște sau lemn din Sfânta Cruce), explică muzeograful Sorina Nedelcu pe pagina de Facebook a muzeului.

„Detaliul necanonic al amplasării scenei Răstignirii pe o față a relicvariului dotată cu două urechiușe, care, în mod obișnuit, indică reversul acestuia, întărește caracterul unic al piesei” pe tot teritoriul Dobrogei, afirmă doi cercetători într-un articol de specialitate din revista Pontica a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie din Constanța.

Cercetarea vestigiilor de pe insula Păcuiul lui Soare, de pe Dunăre, în apropiere de localitatea Ostrov, a început în 1956 și continuă până astăzi. Insula a fost locuită între secolele al VIII-lea și al XIV-lea, cu o pauză de aproximativ un secol după 1122.

S-au descoperit până în prezent 30 de cruci relicvariu pectorale cu decor în relief și gravat, din care 20, inclusiv crucea la care se face referire, datează din secolele X-XII (până în 1122).

Crucea poate fi vizionată în expoziția „Evoluția comunităților umane la Dunărea de Jos” organizată de Secția de Arheologie a Muzeului Dunării de Jos din Călărași. Instituția culturală este subordonată Consiliului Județean Călărași.

Sursa foto: Adevărul

basilica.ro